

Pinnalla juridiikassa: Yritysvastuudirektiivi

Hanna-Mari Manninen

4. syyskuuta 2024

DITTMAR & INDRENIUS

”

*CSDDD has the potential to be one of the EU's most far-reaching pieces of environmental, social and governance rulemaking. While ESG regulations passed to date impose disclosure requirements on companies, **the due diligence directive would force them to act on the information they're disclosing.** If they don't, they can be **punished by regulators** and **sued by stakeholders.***

Frances Schwartzkopff, Bloomberg
24.4.2023

Yritysvastuudirektiivin lähtökohdat

DITTMAR & INDRENIUS

Yritysvastuudirektiivi CSDDD/ CS3D

- **Yritysvastuudirektiivi** eli direktiivi yritysten kestäväää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta (*Corporate Sustainability Due Diligence Directive*)
 - Tullut voimaan 25.7.2024
 - Jäsenvaltioiden saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä 26.7.2026 mennessä
 - Soveltaminen alkaa vaiheittain vuodesta 2027 alkaen
- Tavoitteena saada yritykset jatkuvassa prosessissa arvioimaan ja hallinnoimaan ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksiaan koko toimintaketjussaan
 - **Huolellisuusvelvoite**
- Pohjautuu YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille

Yritysvastuudirektiivi vaikuttaa epäsuorasti kaiken kokoisiin yrityksiin

Soveltamisala ja -aikataulu

- Yrityksen kotipaikka EU:n alueella
 - **26.7.2027 alkaen** yritykset, joilla on yli 5000 työntekijää ja maailmanlaajuinen nettoliikevaihto yli 1,5 miljardia euroa
 - **26.7.2028 alkaen** yritykset, joilla on yli 3000 työntekijää ja maailmanlaajuinen nettoliikevaihto yli 900 miljoonaa euroa
 - **26.7.2029 alkaen** yritykset, joilla on yli 1000 työntekijää ja maailmanlaajuinen nettoliikevaihto yli 450 miljoonaa euroa
- Yrityksen kotipaikka kolmannen maan alueella
 - Vastaava portaittainen sovellus kuin EU-yrityksillä **26.7.2027 alkaen**
 - Kattaa yritykset, joiden nettoliikevaihto unionissa yli 450 miljoonaa euroa
 - Ei työntekijöihin liittyvää kriteeriä
- Erityiskysymyksiä mm.
 - Finanssiala osittain sääntelyn piirissä - soveltaminen oman toiminnan ja toimintaketjun alkupään osalta
 - Emoyhtiöt sääntelyn piirissä, jos konserni ylittää raja-arvot konsolidoidun tilinpäätöksen perusteella

DITTMAR & INDRENIUS

Yritysten on tunnistettava ympäristöön ja ihmisoikeuksiin liittyvät omasta, tytäryhtiöiden ja toimintaketjun liikekumppaneiden toiminnasta johtuvat hättäv vaikutukset ja hallittava niitä riskiperusteisesti asianmukaisin toimenpitein

Huolellisuusvelvoitetta koskeva prosessi

- **Huolellisuusvelvoitteen** sisällyttäminen yrityksen **toimintaperiaatteisiin** ja **riskienhallintajärjestelmiin**
- Tosiasiallisten ja mahdollisten haitallisten vaikutusten **tunnistaminen**, **arviointi** ja tarvittaessa **priorisointi**
- Mahdollisten haitallisten vaikutusten **ehkäiseminen** ja **lieventäminen**
- Tosiasiallisten haitallisten vaikutusten **lopettaminen** ja niiden **laajuuden minimointi**
- Tosiasiallisten haitallisten vaikutusten **korjaaminen**
- Tarkoituksenmukainen **yhteistyö sidosryhmien** kanssa
- **Ilmoitusmekanismi** ja **valitusmenettely**
- **Seuranta**
- **Viestintä**

Ilmastonmuutoksen torjunta

- Soveltamisalalla olevien yritysten on **laadittava** ja **toteutettava siirtymäsuunnitelma**, jotta yritysten **liiketoimintamalli ja -strategia** sopivat yhteen niiden tavoitteiden kanssa, jotka koskevat
 - kestävään talouteen siirtymistä
 - ilmaston lämpenemisen rajoittamista 1,5 celsiusasteeseen Pariisin ilmastosopimuksen mukaisesti
 - eurooppalaisessa ilmastolaissa asetetun ilmastoneutraaliuden saavuttamista
- Jos yritys on CSRD:n soveltamisalalla, suunnitelma laaditaan kestävyysraportointisääntelyn mukaisesti

Valvonta ja seuraamukset

Valvonta

- Kansallinen valvontaviranomainen, jolla valtuudet mm. tehdä tarkastuksia ja määrätä seuraamuksia
- Luonnollisille ja oikeushenkilöille mahdollisuus esittää perusteltuja huolia helposti käytettävissä olevien kanavien kautta
- Valvontaviranomaisten eurooppalainen verkosto

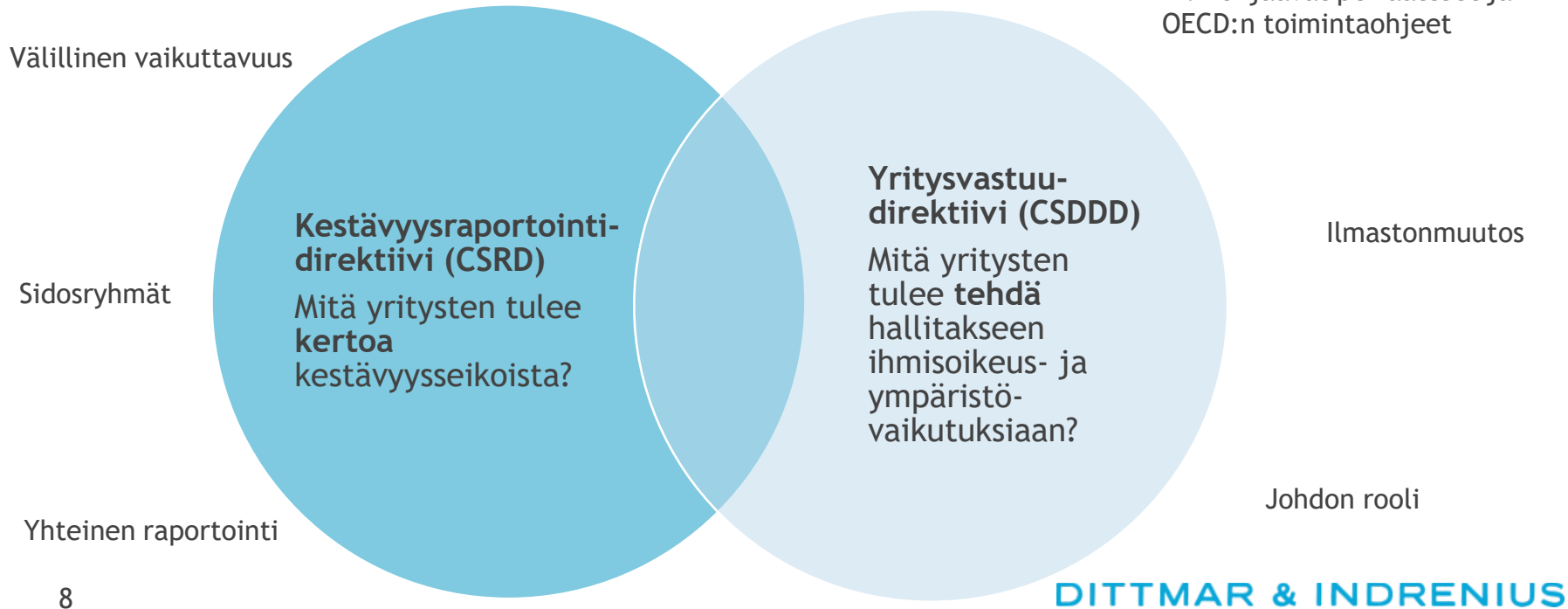
Hallinnolliset seuraamukset

- Jäsenvaltiot määrittävät sanktiot velvoitteiden rikkomisesta
- Sanktioiden oltava tehokkaita, suhteellisia ja varoittavia ml. taloudelliset sanktiot ja julkisuus ("naming & shaming")
- Yrityksen liikevaihto otettava huomioon taloudellisia sanktioita määrättäessä (enimmäismäärä min. 5 % globaalista nettoliikevaihdosta)

Siviilioikeudellinen korvausvastuu

- Yritykset korvausvelvollisia, jos ne eivät ole noudattaneet haitallisten vaikutusten ehkäisemistä tai lopettamista koskevia velvoitteita, ja tahallisen tai tuottamuksellisen laiminlyönnin seurauksena on aiheutunut vahinko
- Ei vastuuta, jos vahingon aiheuttanut toimintaketjun liikekumppani yksin. Yhteisvastuu, jos yhtiö ja tytäryhtiö tai liikekumppani yhdessä aiheuttaneet vahingon
 - Vahingonkorvauskanteen vanhentumisaika vähintään 5 vuotta
 - Oikeus täyteen korvaukseen

Kestävyyseraportointidirektiivi ja yritysvastuudirektiivi tukevat toisiaan

Säätelyn eroja

■ CSRD

- Fokus tietojen toimittamisessa
- Vaikutusten kaksoisolennaisuus
- Arvoketju (value chain)
- Tietojen olennaisuus ratkaisevaa
- Laajempi soveltamisala
- Lievät sanktiot
- Yhtiön sisäisesti taloushallinnolla merkittävä rooli

■ CSDDD

- Fokus toiminnassa ja prosessissa
- Toiminnan ulkoisvaikutukset
- Toimintaketju (chain of activities)
- Ei olennaisuuskynnystä, mutta riskiperusteisuus ja priorisointi
- Soveltuu suoraan vain kaikkein suurimpiin yrityksiin
- Tiukat ja uudenlaiset sanktiot
- Yhtiön sisäisesti juristeilla ja hankintayksiköllä keskeinen rooli

Valmistautuminen tulevaan sääntelyyn

DITTMAR & INDRENIUS

Yritysvastuudirektiivin kansallinen täytäntöönpano

- Hallituksen lainsäädäntöohjelman mukaan ”yritysvastuudirektiivin täytäntöönpano edellyttää uutta lainsäädäntöä, jossa säädetään yritysten huolellisuusvelvoitteesta ja valvontaviranomaisesta sekä hallinnollisista seuraamuksista”
 - Tulossa todennäköisesti uusi laki - HE kevät 2026?
 - Valvontaviranomaisen tehtävät nykyisen viranomaisen yhteyteen?
- Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) valmistelee
 - Sidosryhmät mukaan
- TEMin tiedotustilaisuus syyskuussa

Miten valmistautua?

1. Arvioi **yritysvastuudirektiivin soveltuminen** yrityksen toimintaan - ota huomioon myös **muu arvoketjuja koskeva EU-sääntely** ja kestävyysraportointi
2. Laadi huolellisuusvelvoitteen sisältävät **toimintaperiaatteet**, jotka koskevat myös liikekumppaneiden toimintaa
3. Päivitä riskienhallintaan liittyvät **prosessit** - ml. **sopimukset** ja muut sitoumukset
4. Tunnista ja arvioi yrityksen haitalliset **ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset** - ja ryhdy toimenpiteisiin niiden hallitsemiseksi
5. Laadi **ilmastonmuutosta koskeva siirtymäsuunnitelma**
6. Kehitä **sidosryhmäyhteistyötä**
7. Luo laajempi **ilmoituskanava/ valitusmenettely**
8. **Seuraa** toteutettujen toimenpiteiden tehokkuutta ja **tiedota** etenemisestä
9. **Organisoidu** ja järjestä riittävästi **koulutusta**
10. Tavoittele **liiketoiminnallista lisäarvoa**

Lähde: OECD/ TEM

Hanna-Mari Manninen

Partner

Head of Strategic Advisory

hanna-mari.manninen@dittmar.fi

+358 40 717 7494

Thinking Ahead

Across all legal areas and industry sectors

Pohjoisesplanadi 25 A
FI-00100 Helsinki
Finland

Tel: +358 9 681 700
Email: office@dittmar.fi
www.dittmar.fi

DITTMAR & INDRENIUS